

GEHÖR

Medlemsblad för
Gävle Symfoniorkesters vänner (GSV)

Box 1283, 801 37 Gävle
Bankgiro 5223-0406
Nr 138, december 2017, årgång 32

Finskt bokslut

Konstens frihet och oberoende är för oss en självklarhet, så inte i diktaturer. Julian Barnes har i "Tidens larm" gripande skildrat den ryska tonsättaren Dmitrij Sjostakovitjs slingrande väg mellan motstånd mot makten och medlöperi. Då folkhemmet tog sin början hos oss, väntade Sjostakovitj resklar nattetid på polisen. En omistlig bok för musikvänner om en konstnärs kamp för att bevara sin själ.

Det har väl inte undgått någon att Finland firar 100-årsjubileum som självständig stat. Vi har kunnat lyssna till Arja Saijonmaa i Kungsträdgården, Tuulikki Nilsson Salo, violinist i vår eminenta orkester, sjungande tango och operett på Finlandsinstitutet i Stockholm så det stod härliga till samt Sibelius tredje symfoni i Gävle. Symfonin är mindre yvig och nationalistisk än den första och andra, mina favoriter. Men så spännande att känna igen mästaren i verk som är nya för dig och mig som lyssnare.

På Mannerheimmuseet i Helsingfors hittar jag ett fotografi från 1936 av en leende Gustaf Mannerheim som bordskavaljer åt operasångerskan Aulikki Rautavaara, som var småkusin till min mamma. I april får vi höra Cantus Arcticus av Aulikkis släkting Einojuhani Rautavaara, en av Finlands främsta tonsättare. Orkesterstycket, som bär undertiteln Konsert för fåglar och orkester, innehåller flera inspelningar av fågelsång nära polcirkeln. Finlandsvänner och fågelskådare har något att se fram emot! Senare samma månad spelar Gävle Symfoniorkester i Mariehamn.

Alla kan vi glädjas åt Tobias Ringborg, som i februari lyfter fram den svenska musiken, bland annat Bo Linde, och som genom att uppträda både som dirigent och violinist vill minska avståndet mellan dirigent och orkester. Under vårsäsongen kommer vi att få njuta av himmelskt upphöjd musik såsom Bachs orkestersvit nummer 3, Beethovens sjunde symfoni och Tjajkovskijs femte men också mindre kända verk. Gävle Symfoniorkester ledsagar oss pedagogiskt till nya musikaliska källor.

Tomas Attorps

Det är islossning för

– För mig känns det som att vi fortfarande har smekmånad, orkestern och jag, säger Jaime Martín i samtal med konserthuschefen Örjan Hans-Ers.

Under de fem år som Jaime Martín varit chefsdirigent har orkestern fått många vänner. Både solister och gästande dirigenter har imponerats av orkesterns standard, men också av stämningen i orkestern och musikernas vilja att ständigt utvecklas.

Det har inneburit att både solister och dirigenter gärna vill återkomma.

Det gäller inte minst en av världens allra främsta och mest berömda violinister, Viktoria Mullova som spelade med orkestern i maj förra året.

Då berättade hon att hon aldrig tidigare hade varit med om att en orkester redan efter första repetitionen klarat av att spela den svåra musiken helt perfekt.

En fantastisk orkester, tyckte Viktoria Mullova och därför återkommer hon med glädje som solist när orkestern inleder höstsäsongen 2018.

Örjan Hans-Ers är också mycket nöjd med orkesterns utveckling.

– För varje år har jag förundrats över att nivån på orkestern har höjts, konstaterar han.

Att Gävle Symfoniorkester har spelat in musik av Brahms är en stor anledning till islossningen. Inspelningarna har medfört att man ute i världen inte längre undrar vad det är för okänd orkester som finns, där i Gävle i Sverige.

Nu skriver recensenter istället, ”Gävle Symfoniorkester har gjort det igen!”

Så löd rubriken i Finland i en recension av orkesterns andra cd-inspelning, den med Brahms körverk med Eric Ericsons kammarkör.

Den första cd:n med Brahms två serenader har fått lysande recensioner utomlands. Ett resultat är att orkestern fick en inbjudan att spela i en av världens främsta och mest prestigefyllda konsertlokaler, Concertgebouw i Amsterdam.

Anledningen? Jo, Brahms-skivan med serenader utsågs till månadens klassiska skiva i Holland. Och då ville man förstås också höra orkestern live. Söndagen den 23 september spelar orkestern i Amsterdam, med Griegs pianokonsert och Mendelsohns Reformationssymfoni på programmet.

Konserten ges ett par dagar innan i Gävle Konserthus.

Jaime själv har blivit inbjuden att komma till BBC:s studio i London för att prata om inspelningen, berättar han med glädje.

Men varför inspelningar med musik av just Brahms? Varför inte nyskriven musik av svenska tonsättare?

symfoniorkestern

Örjan Hans-Ers och Jaime Martín är glada över orkesterns framgångar.

Frågan har ställts och Jaime har svaret.

– Jo, för att kunna bli jämförd med alla berömda orkestrar som också har spelat in musik av Brahms. Då kan vi hävda oss. Vi har tidigare spelat in musik av nutida tonsättare och fått fina recensioner, men vårt mål nu är att vi ska kunna jämföras med de berömda orkestrarna. Och det har vi lyckats med.

Nu talar man om vår orkester utanför Gävle, faktiskt i hela världen.

Örjan flikar in, att med första skivan satte orkestern en punkt. Nu har man dragit en linje mellan två punkter, en linje in i framtiden med den andra och den tredje skivan, som nyligen spelades in, även den med musik av Brahms.

– Vi kanske blir så eftertraktade att vi inte hinner acceptera alla inbjudningar, svarar Jaime med ett skratt om framtiden.

Så hur har det kunnat bli så här bra?

Örjan berättar att strategin för några år sedan var att se sig om i världen och försöka klura ut varför vissa orkestrar utvecklades och höjde sin standard till den grad att de blev berömda, som Göteborgs filharmoniker bland andra.

Svaret tycktes vara att ha en lång relation med en chefsdirigent.

– När Jaime Martín kom till orkestern första gången kände vi att han kunde vara just den personen för vår orkester, berättar Örjan.

Jaime hade nämligen imponerat stort på musikerna.

Den kärlek som uppstod då vid den allra första konserten var besvarad. Därför tvekade aldrig Jaime att lova ett långvarigt engagemang.

– Det känns så varmt och tryggt att komma till Gävle och arbeta med orkestern. Ingen av oss har tröttnat på den andra. Här känner jag att jag kan utmana musikerna att våga, att ta utmaningar, att hela tiden höja nivån och känna sig trygga med det, säger han.

Örjan bekräftar att så är fallet och tror att en av anledningarna till att samarbetet fungerar så bra mellan musikerna och Jaime är hans egen långa tid som musiker, som en av Europas främsta flöjtister med erfarenhet från många av de största orkestrarna. Jaime vet vad det innebär att sitta i en orkester och för det få han musikernas respekt.

Jaimes kontrakt med orkestern löper till 2020 och det finns all anledning att tro att det blir längre än så.

Varför ska man besöka en konsert med Gävle Symfoniorkester?

Jaime Martín får frågan och svarar:

– För att man känner sig lycklig efter att ha lyssnat på en konsert, för att bli förundrad och imponerad över hur fantastiskt orkestern låter. Och för att känna stolthet över att Gävle har en så fin orkester, svarar han.

Han säger också att när musiken fyller våra hjärtan så får vi mer energi.

Hur ser både Örjan och Jaime på framtiden för orkestern? Några önskemål?

Örjan Hans-Ers tror att orkesterns standard kommer att fortsätta att höjas. Han konstaterar också att nästa år är ett valår. Det innebär osäkerhet inför framtiden.

Jaime har en önskelista, att fler av Gävles invånare ska upptäcka orkestern så att varje konsert blir slutsåld.

Därutöver en nästan hemlig önskan, nämligen ytterligare en cellist och två violinister i orkestern. Det skulle betyda mycket, både för orkesterns klang och möjlighet att spela en större repertoar.

Han har ytterligare en stark önskan:

– Jag vill gärna ha en dialog med medlemmarna i vänföreningen. Jag vill veta vad ni vill höra, vad ni tycker om repertoaren, att ni ger mig förslag och kommer med synpunkter. Det är för er som vi spelar, det är ni och publiken här i Gävle som är allra viktigast, säger Jaime som är glad över att orkestern har en så stor och livaktig vänförening.

Text och bild: Kerstin Monk

Foto: Kerstin Monk

Grattis Viktor! Ingrid Iremark, ordförande i Gävle Symfoniorkesters vänner och kassören Inger Engsjö delade ut vinnernas stipendium till trumpetaren Viktor Silverstone.

Grattis årets stipendiater!

Victor Silverstone, trumpetare vid Gävle Symfoniorkester, var en av två musiker som fick vänföreningens stipendium vid årets sista abonnemangskonsert i Gävle Konserthus. Den andra stipendiaten, violinisten Anneli Jonsson kunde inte närvara vid konserten men får sitt pris vid ett senare tillfälle.

Ingrid Iremark, ordförande i Gävle Symfoniorkesters vänner, delade ut priset, 10 000 kronor, och en prenumeration på musiktidningen Opus, med hjälp av föreningens kassör, Inger Engsjö.

Anneli är andre konsertmästare i orkestern. Hon kommer från Lima och började spela fiol vid fyra års ålder. Förutom sin tjänst i orkestern i Gävle spelar Anneli också ofta i Hovkapellet i Stockholm. Hon har också varit solist med vår orkester.

Det har även Viktor Silverstone varit, ett uppdrag han älskar. Victor är solotrumpetare i orkestern. Han är född i Ukraina och började studera vid konservatoriet i Moskva när han bara var 14 år gammal.

Han kom till Gävle Symfoniorkester 2007, liksom Anneli, och hade dessförinnan bland annat spelat i fem år i en orkester på Nya Zeeland.

Anneli Jonsson, som fick det andra stipendiet, kunde inte närvara vid konserten.

Foto: Kerstin Monk

Gävle Kammarmusikförening har återuppstått och fått en ny styrelse som drar igång verksamheten på nyåret. Från vänster, Joakim Andersson, Eugene Maguid, Anna Hyllman, Per Nilsson, Mats Olofsson, Ingrid Iremark och Sune Vedholm.

Nytt liv för kammarmusik i Gävle

– Vi har saknat en kammarmusikförening här i Gävle, säger Eugene Maguid, kontrabasist i Gävle Symfoniorkester.

Med hjälp av sina kolleger drog han igång arbetet med att bilda en förening för kammarmusik. Det visade sig då att den gamla föreningen hållits vid liv av sin kassör, Sune Vedholm. Därmed har nu Gävle Kammarmusikförening återuppstått ur askan och med Eugene som nyvald ordförande.

Föreningen, som från början hette Bo Linde-sällskapet, bildades 1985 och ombildades 1996 till Gävle Kammarmusikföreningen.

Radiojournalisten Ulf Jönsson blev sällskapets första ordförande men i samband med att han flyttade från Gävle tynade verksamheten bort för att till slut helt upphöra.

Inte minst musiker i Gävle Symfoniorkester har söjt det faktum att Gävle inte har en förening för kammarmusik och gläder sig nu åt att verksamheten tagits upp igen.

Den här gången har man också inlett ett samarbete med studieförbundet Sensus, som kommer att hjälpa till med praktiska saker och som också gett föreningen ett startbidrag.

– Nu planerar vi en kick-off på nyåret där vi kommer att berätta om våra planer och även bjuda på kammarmusik, säger Eugene Maguid.

I den nya styrelsen ingår Ingrid Iremark som sekreterare. Hon är även ordförande i Gävle Symfoniorkesters vänner. Dessutom den gamla kassören, Sune Vedholm liksom musiker i Gävle Symfoniorkester, Mats Olofsson, Anna Hyllman, Per Nilsson liksom organisten i Staffanskyrkan, Joakim Andersson.

Kerstin Monk

Jakob Koranyi charmade vännerna

Han har tidigare förtrollat publiken vid konserter i Gävle Konserthus. Nu fick vännerna rå om honom en hel kväll på Silvanum. Ingen kan säga annat än att Jakob Koranyi var rätt val vid vänträffen 17 oktober. Han hade just fått Sixten Gemzéus musikstipendium på 500 000 kr, Sveriges största, med motiveringen att han "betraktas som en av världens främsta cellister ... väl genomtänkt musikalisk gestaltning, teknisk behärskning och enastående tonbildning ... kreativa genre- och gränsöverskridande engagemang".

Efter buffén spelade Jakob tre av Bachs cellosviter för ett 30-tal vänner i Furusalen. Det var en högtidsstund, där varje ton skänkte största lycka. På frågor av Kerstin Monk berättade Jakob att han växt upp i Stockholm med ungorsk pappa och svensk mamma. Efter att ha börjat med piano gick han över till cello. Hans instrument är tillverkat 1756 i Genua av Joseph Gratiani, reparerat efter alla törnar och sprickor. Som frilansmusiker är han beroende av en agent för att nå symfoniorkestrar medan kontakter inom kammarmusiken lättare knyts musiker emellan. Vilken roll spelar dirigenten? Hans uppgift, menar Jakob, är att locka fram det bästa ur varje musiker, att skapa en fin miljö och bra samspel med solisten.

Jakob tror inte att han – som stundom händer Nobelpristagare - ska drabbas av handlingsförlamning efter stipendiet. Kanske kan han få tid att arrangera en kammarmusikfestival – en gammal dröm. Kammarmusiken ger tillfälle att tränga ner på djupet. Han tycker om gränsöverskridande konst såsom cellomusik till dans. Dagen därpå skulle han i Haydns cellokonsert väva in en dikt av Tomas Tranströmer: "Trött på alla som kommer med ord, ord men inget språk/ for jag till den snötäckta ön./ Det vilda har inga ord./ De oskrivna sidorna breder ut sig åt alla håll!!/ Jag stöter på spåren av rådjursklövar i snön./ Språk men inga ord."

Tomas Attorps

Orkesternytt

Höstsäsongen går mot sitt slut.

CD nr 2 (Brahms i samarbete med Eric Ericsons Kammarkör) i vårt samarbete med det finska skivbolaget ONDINE gavs ut för en tid sedan och några fina recensioner har redan landat.

CD nr 3 är redan inspelad, dock är inte utgivningsdatum ännu fastställt.

I vecka 9 (28 februari) är det dags för gästspel i Stockholms Konserthus.

På programmet står Prokofjevs violinkonsert nr 2 opus 63 i g-moll och Mendelssohns symfoni nr 5 opus 107 (Reformationssymfonin). Dirigent: Jaime Martín, solist Nemanja Radulovic.

Förberedelser pågår för fullt inför vårt gästspel i Amsterdam i september. En inbjudan som är ett direkt resultat av vår kritikerrosade inspelning av Brahms serenader.

Vår orkesterchef Lena Ousbäck har valt att avsluta sin anställning i Gävle och rekrytering av hennes efterträdare inleds i början av 2018.

Planeringen inför spelåret 2018/19 är långt gången och vi ser fram mot en rivstart i september med Jaime på dirigentpulten och Viktoria Mullova som solist!

Önskar er alla en riktigt God Jul!

Vi ses på det nya året!

Örjan Hans-Ers, konserthuschef

Våra stödjande företag

Advokatfirman

Börje Leidhammar

Allatiders skivhandel

Arne Blom Marknads AB

Högskolan i Gävle

Lantmäteriet

Margaretha Stålquist

Fastigheter

Swedbank

Trycktrean (trycker

Gehör)

Valbo Resetjänst AB

Nya medlemmar

Bo och Christina Berglund

Anders Forslund

Eva Blomquist

Alexander Schlayer

Peter Norberg och Lena Stangmark

Ingrid Iremark, ordförande,

070-590 94 88

ingrid.iremark@gmail.com

Tomas Attorps, vice ordförande,

070- 483 06 95

tomas.attorps@gmail.com

Christina Markstedt,

sekreterare, 070-327 11 31

cina.markstedt@gmail.com

Ingalill Raela,

070-551 3564

ingalill.raela@gmail.com

Kerstin Monk, redaktör Gehör,

070- 631 09 70

kerstin@monk.se

Christina Hygge,

073-633 25 83

gsv.gavle@gmail.com

Inger Engsjö, kassör

076-133 39 33

inger.engsjo@gmail.com

Medlemsavgift

Enskild medlem, 150 kr, familj 250 kr, studerande och ungdom till och med 18 år, 25 kr. Företag/organisation 1 000 kr.

Betala in medlemsavgiften på vårt **obs! nu bara Bankgiro 5223-0406**. Ange namn, adress och epostadress.

Ansvarig utgivare för Gehör är Ingrid Iremark